

Annotatie directeurenoverleg uitbreiding mondkapjesplicht op stations/perrons en luchthavens

Aanleiding

Dit onderwerp is afgelopen dinsdag bij het DOC-19 besproken. Daar is afgesproken op directieurniveau (nb beelden verschillend) verder te praten over de wenselijkheid en uitvoering, en dit volgende week dinsdag wederom bij het DOC-19 te agenderen.

Uitgenodigde deelnemers:

- (10)(2e) – I&W
- (10)(2e) – I&W
- (10)(2e) – BZK
- (10)(2e) – I&W
- (10)(2e) – J&V
- (10)(2e) – EZK
- (10)(2e) – Nationale politie
- (10)(2e) – Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
- (10)(2e) – VWS

Agenda

1. Huidige regelgeving

- In de aanwijzing van 26 juni is bepaald dat de 1,5 meter afstandsnorm o.a. niet geldt voor:
 - Personen in het openbaar vervoer, overig bedrijfsmatig personenvervoer en vervoer voor privé-doeleinden, voor zover dit vervoer primair de verplaatsing van de ene naar de andere locatie behelst en niet strekt tot het mogelijk maken van recreatie.
- Verder is in de aanwijzing bepaald dat personen vanaf 13 jaar verplicht zijn om een niet-medisch mondneuskapje te gebruiken als ze gebruik maken van het openbaar en overig bedrijfsmatig vervoer.
- Op dit gebod wordt niet gehandhaafd bij personen die wegens een medische oorzaak geen mondkapje kunnen dragen.
- In de aanwijzing van 30 juni aan de vijf v.v. met luchthavens is bepaald dat personen vanaf 13 jaar verplicht zijn om een niet-medisch mondneuskapje te dragen in het vliegtuig en bij alle inkomende en uitgaande vluchten van Nederlandse luchtvaartmaatschappijen.
- Daarnaast is het gebruik van een niet-medisch mondneuskapje toegestaan bij de incheck, security- en grensprocessen, het boarden, (eventueel aanwezige) teststraat en de reclaimhallen (bagage-afhandeling) op de luchthaven.
- Kortom het dragen van een niet-medisch mondneuskapje wordt verplicht voor alle vervoersmodaliteiten (niet zijnde privé), waarbij de 1,5 meter afstandsnorm niet geldt.
- Experiment R'dam en A'dam: in een brief aan de v.v. is aangegeven dat het is toegestaan dat zij experimenteren met het gebruik van mondkapjes onder een aantal voorwaarden, waaronder dat de 1,5 meter afstandsnorm wel geldt.

2. Uitkomsten pilot mondkapjesplicht Amsterdam en Rotterdam

Advies:

- Het onderzoek laat niet zien dat er sprake is van schijnveiligheid wanneer mensen verplicht een mondkapje dragen (ze houden niet minder afstand en raken ook niet meer risicovolle plekken aan in hun gezicht); dit bleek eerder ook bij gedragsstudie naar vrijwillig mondkapjesgebruik.
- Eerdere OMT-adviezen gaven dit risico op schijnveiligheid als argument om geen mondkapjes te verplichten. Uit deze onderzoeken blijkt dit dus niet.

3. Wenselijkheid uitbreiding mondkapjesplicht

Advies

- Ons standpunt is dat we deze verzoeken op inhoud moeten beoordelen; ons hiertegen blijven verzetten vanuit het achterhaalde 'mondkapjes werken niet' perspectief is niet houdbaar.
 - Belangrijk is wel dat:
 - dat mondkapjes geen alternatief zijn voor 1,5meter afstand houden, dat is en blijft de norm. Mondkapjes zijn aanvullend en alleen indien er het risico is dat de 1,5m niet gehanteerd kan worden;
 - de (uitbreiding van de) mondkapjesplicht zinvol, duidelijk en uitvoerbaar is. Er moeten o.a. goede afspraken worden gemaakt over de afbakening van de plicht, anders leidt het juist tot meer onduidelijkheid.
 - Over perrons/stations:
 - Eén lijn: Vanuit oogpunt van communicatie en uitvoerbaarheid is het onwenselijk dat op sommige stations/perrons een mondkapjesplicht geldt en op andere stations/perrons niet;
 - Eén lijn voor alle vervoerders: Wij willen er dan ook voor pleiten dat de mondkapjesplicht ook geldt voor ander OV (bus/tram/metro). Dus wij zijn benieuwd wat het gesprek van I&W met deze vervoerders oplevert.
 - We begrijpen dat er op de perrons en bij het in- en uitstappen (dringen) wens is om ook daar mondkapjes toe te passen.
 - Over luchthavens:
 - Aangezien andere Europese luchthavens ook een mondkapjesplicht hebben, klinkt het logisch om aan te sluiten bij deze Europese lijn;
 - We begrijpen dat het duidelijkheid geeft de mondkapjesplicht voor de gehele luchthaven te laten gelden.
 - We begrijpen dat het ook op andere plekken op de luchthaven erg druk kan zijn.
4. Consequenties voortgang huidige regelgeving
- Het uitbreiden van de mondkapjesplicht vergt een nieuwe aanwijzing en daarmee aanpassing in de noodverordeningen;
 - Bij de inwerkingtreding van de twm-19 zal dit in de ministeriële regeling moeten worden opgenomen.

5. Voorstel

Advies

- Ons voorstel: mondkapjesplicht mag gelden op perrons en luchthavens, als aanvullende maatregel op 1,5m afstand houden.
 - Onderscheid tussen perrons en stations: wanneer de verplichting op het gehele station geldt, zou het ook in de winkels gelden. Dit gold bijvoorbeeld ook bij de experimenten in A'dam en R'dam (het gaat om het gebied).

6. Vervolgproces

Advies

- De volgende stappen zijn wat ons betreft:

- In samenspraak met de veiligheidsregio's en de vervoerders tot een concreet plan komen hoe de mondkapjesplicht in de praktijk kan worden gebracht;
- I&W maakt nieuwe notitie voor het DOC-19 van volgende week dinsdag en stemt deze met de verschillende partijen af.